

কাৰ ভাগত কিমান গাখীৰ আছে

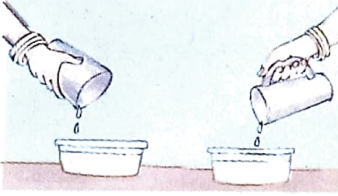

মই গাখীৰ খাই ভাল
পাওঁ গতিকে মই কম
গাখীৰ নাখাওঁ।

সেই গিলাচটোত
গাখীৰ বেছি আছে,
মই সেইটো গিলাচৰ
গাখীৰহে খাম।

দুয়োজনকে সমান
পৰিমাণৰ গাখীৰ দিছোঁ।
কাপত যিমান গাখীৰ
আছে, গিলাচটোত সিমান
গাখীৰে আছে।

মাজনীয়ে মাকৰ কথাখিনি মানি নোলোৱাত মাকে দুয়োৰে
গাখীৰখিনি একে জোখৰ দুটা পাত্ৰত ঢালি দেখুৱালে।

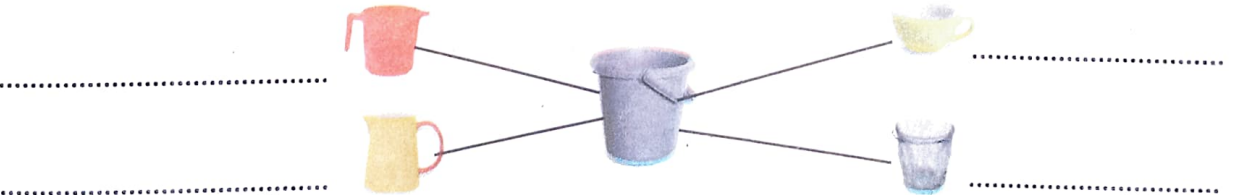
মায়ে একে পৰিমাণৰে
গাখীৰ দিছিল!

মাজনী আৰু মইনাই কাপ আৰু গিলাচত সমান পৰিমাণৰ গাখীৰ আছে বুলি বুজি পালে। দুয়োৰে
আনন্দ মনেৰে গাখীৰখিনি খালে। গাখীৰ খাই দুয়োৰে কেইকাপ পানী আৰু কেইগিলাচ পানী ঢালিলে
সিহঁতৰ পাকঘৰৰ জগটো ভৰ্তি হ'ব জুখিলে।

নিজে কৰি চোৱা

কেই কাপ, কেই গিলাচ, কেই মগ আৰু কেই জগ পানী ঢালিলে এটা বাল্টি পূৰ হ'ব লিখা।

জানি লওঁ আহা : জুলীয়া বস্তুৰ পৰিমাণ জুখিবলৈ লিটাৰ, মিলিলিটাৰ আদি একক ব্যৱহাৰ
কৰা হয়। কম বস্তুৰ পৰিমাণ জুখিবলৈ মিলিলিটাৰ আৰু বেছি বস্তুৰ পৰিমাণ জুখিবলৈ লিটাৰ
একক ব্যৱহাৰ কৰা হয়। লিটাৰ আৰু মিলিলিটাৰক চমুকৈ লি আৰু মি লি বুলি লিখা হয়।

কম পৰিমাণৰ (মিলিলিটাৰ) জুলীয়া বস্তু ধৰা পাত্ৰবোৰ চাওঁ আহা

বেছি পৰিমাণৰ (লিটাৰ) জুলীয়া বস্তু ধৰা পাত্ৰবোৰ চাওঁ আহা

তলৰ পাত্ৰবোৰত থকা জুলীয়া বস্তুৰ পৰিমাণ লিটাৰ নে মিলিলিটাৰত জুখিবা লিখা

লিটাৰ

পেকেট আৰু বটলত থকা বস্তুৰ পৰিমাণ চাই খালী ঠাই পূৰ কৰোঁ আহা

শিক্ষকলৈ নিৰ্দেশনা : শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক দলত ভগাই ল'ব। কিছুমান গোটাই খোৱা পেকেট আৰু বটল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক দিব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সেইবোৰ ভালদৰে চাব আৰু পৰিমাণবোৰ ক'ব আৰু লিখিব।

অনুমান কৰা আৰু তাৰ পিছত তোমাৰ অনুমান শুদ্ধ নে অশুদ্ধ চোৱা

শিক্ষকলৈ নিৰ্দেশনা : ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বিভিন্ন আকাৰৰ পাত্ৰবোৰত কিমান পানী ধৰিব অনুমান কৰিবলৈ দিব আৰু পাছত ১০ মিলিমিটাৰৰ চিৰিঞ্জ নাইবা ওষুধৰ বটলৰ দাগ থকা সাফলৰ সহায়ত তেওঁলোকে অনুমান শুদ্ধ নে প্ৰমাণ কৰি চাবলৈ দিব।

পাত্ৰ	আনুমানিক পৰিমাণ	প্ৰকৃত পৰিমাণ

এতিয়া প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা

(ক) কাপটো ভৰ্তি হ'বলৈ কেই চামুচ পানী দিব লাগিব? চামুচ।

(খ) গিলাচটো ভৰ্তি হ'বলৈ কেই কাপ পানী দিব লাগিব? কাপ।

(গ) গিলাচটো ভৰ্তি হ'বলৈ কেই চামুচ পানী দিব লাগিব? চামুচ।

(ঘ) কাঁহীখন ভৰ্তি হ'বলৈ কেই কাপ পানী দিব লাগিব? কাপ।

পানীৰামে কিমান গাখীৰ দিলে চাওঁ আহা

বীমাহঁতৰ ঘৰত পানীৰামে সদায় এক লিটাৰ গাখীৰ দিয়ে। তেওঁ ২৫০ মিলিলিটাৰৰ পাত্ৰৰে ৪ বাৰ গাখীৰ ঢালে

বীমাই ২৫০ মিলিলিটাৰ ৪ বাৰ যোগ কৰি কিমান পালে চাওঁ আহা

$$২৫০ \text{ মিলি} + ২৫০ \text{ মিলি} + ২৫০ \text{ মিলি} + ২৫০ \text{ মিলি} = ১০০০ \text{ মিলি} \\ = ১ \text{ লিটাৰ}$$

কাৰণ বীমাই জানে যে ১০০০ মিলি = ১ লিটাৰ

মিলিলিটাৰক লিটাৰলৈ পৰিৱৰ্তন কৰোঁ আহা

$$২০০০ \text{ মিলি} = ১০০০ \text{ মিলি} + ১০০০ \text{ মিলি} \\ = ১ \text{ লিটাৰ} + ১ \text{ লিটাৰ} \\ = ২ \text{ লিটাৰ}$$

এতিয়া নিজে কৰা

(ক) ৩০০০ মিলি = লিটাৰ

(খ) ৪৫০০ মিলি = লিটাৰ

ঘেৰত দিয়া মিলিলিটাৰ (মিলি)ৰ লগত কিমান যোগ কৰিলে ১ লিটাৰ পাবা

২৫০ মিলিলিটাৰৰ পাত্ৰ এটা নিজে সাজি লওঁ আহা

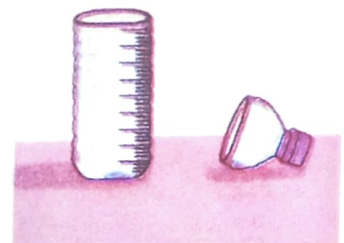
প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰী

- (ক) ৫০০ মিলিলিটাৰৰ পানীৰ খালী বটল এটা
- (খ) কটাৰী এখন
- (গ) ছিৰিঞ্জ এটা (১০ মিলিলিটাৰ জোখৰ) বা দাগ থকা ঔষধৰ বটল
- (ঘ) কলম বা ৰং পেঞ্চিল এডাল

কেনেকৈ সাজিবা

- বটলটোৰ মুখখন কাটি লোৱা।
- ১০ মিলিলিটাৰ জোখৰ ছিৰিঞ্জটোৰে বটলটোত পানী দি এটা দাগ দিয়া।
- এনেদৰে ২৫ বাৰ পানী দি প্ৰত্যেকবাৰ দাগ দি যোৱা।
(১০ মিলি \times ২৫ = ২৫০ মিলিলিটাৰ)
- ওপৰৰ দাগটোত বটলটো কাটি লোৱা।
- এতিয়া এটা ২৫০ মিলিলিটাৰৰ পাত্ৰ পাবা।

দলত আলোচনা কৰি উলিওৱা

(ক) ১ লিটাৰ জোখৰ পাত্ৰ এটা পানীৰে ভৰ্তি কৰিবলৈ ১০০ মি লিৰ পাত্ৰৰে কেইবাৰ পানী দিব লাগিব?

(খ) ২ লিটাৰ জোখৰ পাত্ৰ এটা পানীৰে ভৰ্তি কৰিবলৈ ২৫০ মি লিৰ পাত্ৰৰে কেইবাৰ পানী দিব লাগিব?

(গ) ৫ লিটাৰ জোখৰ পাত্ৰ এটা পানীৰে ভৰ্তি কৰিবলৈ ৫০০ মি লিৰ পাত্ৰৰে কেইবাৰ পানী দিব লাগিব?

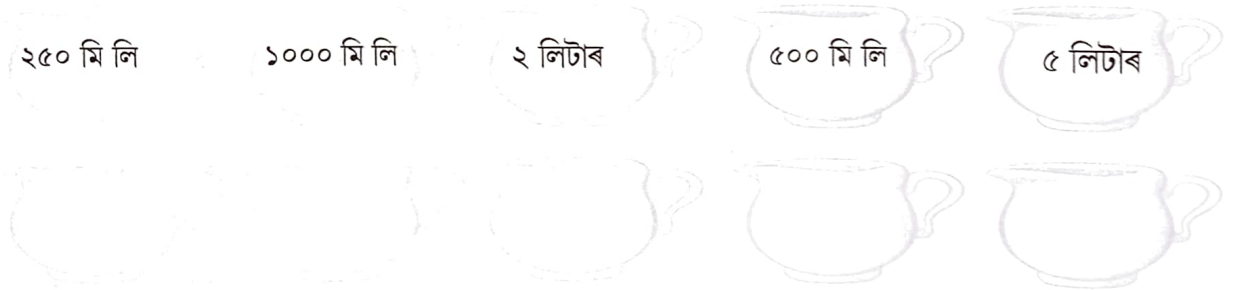
(ঘ) ৪ লিটাৰ জোখৰ পাত্ৰ এটা পানীৰে ভৰ্তি কৰিবলৈ ১ লিটাৰ পাত্ৰৰে কেইবাৰ পানী দিব লাগিব?

জানি লওঁ আহা : পানী, গাখীৰ, মিঠাতেল, কেৰাচিন, পেট্ৰ'ল আদি জুলীয়া বস্তু জুখিবলৈ আমি মিলিলিটাৰ, লিটাৰ আদি এককবোৰ ব্যৱহাৰ কৰোঁ।

জুলীয়া বস্তু জোখা কিছূমান পাত্ৰ চাওঁ আহা

তলৰ পাত্ৰকেইটাত থকা পানীৰ পৰিমাণ কমৰ পৰা বেছিলৈ সজোৱা

যোগ কৰা

$$\begin{array}{r} \text{(ক)} \quad ৫ \text{ লিটাৰ } ৪০ \text{ মি লি} \\ + ৩ \text{ লিটাৰ } ২০ \text{ মি লি} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(খ)} \quad ৬ \text{ লিটাৰ } ৭০ \text{ মি লি} \\ + ৪ \text{ লিটাৰ } ২৫ \text{ মি লি} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(গ)} \quad ২ \text{ লিটাৰ } ৪০ \text{ মি লি} \\ + ৫ \text{ লিটাৰ } ৫০ \text{ মি লি} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ঘ)} \quad ২ \text{ লিটাৰ } ৩০ \text{ মি লি} \\ + ৭ \text{ লিটাৰ } ৬০ \text{ মি লি} \\ \hline \end{array}$$

বিয়োগ কৰা

$$\begin{array}{r} \text{(ক)} \quad ৪ \text{ লিটাৰ } ৮০ \text{ মি লি} \\ - ২ \text{ লিটাৰ } ৪০ \text{ মি লি} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(খ)} \quad ৭ \text{ লিটাৰ } ৭৫ \text{ মি লি} \\ - ৪ \text{ লিটাৰ } ২৫ \text{ মি লি} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(গ)} \quad ১৬ \text{ লিটাৰ } ৫০ \text{ মি লি} \\ - ৫ \text{ লিটাৰ } ৩০ \text{ মি লি} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ঘ)} \quad ১২ \text{ লিটাৰ } ৮৫ \text{ মি লি} \\ - ৭ \text{ লিটাৰ } ৪৫ \text{ মি লি} \\ \hline \end{array}$$

সমস্যা সমাধান কৰোঁ আহা

(ক) বিমনৰ দেউতাকে এটা ৫০০ মিলি লিটাৰৰ পানীৰ বটল আৰু এটা ২০০ মিলি লিটাৰৰ কমলাৰ বসৰ বটল কিনিলে। বটল দুটাত কিমান জুলীয়া বস্তু আছে?

$$\text{পানীৰ বটলত} = ৫০০ \text{ মি লি পানী}$$

$$\text{কমলাৰ বসৰ বটলত} = ২০০ \text{ মি লি কমলাৰ বস}$$

$$\text{মুঠ} = ৭০০ \text{ মি লি জুলীয়া বস্তু}$$

(খ) ৰুণজুনৰ জন্মদিনৰ বাবে তাইৰ মাকে ১৫ লিটাৰ গাখীৰ আনিছিল। তাৰে ১০ লিটাৰ পায়সৰ বাবে আৰু ৩ লিটাৰ চাহৰ বাবে খৰচ কৰিলে। দিনটোৰ শেষত ৰুণজুনহঁতৰ ঘৰত কিমান গাখীৰ থাকি গ'ল?

(গ) বিদ্যালয়লৈ আহোঁতে ৰাতুলে প্ৰতিদিনে বটলত ১ লিটাৰকৈ পানী আনিলে, ৬ দিনত মুঠ কিমান পানী আনিব?

(ঘ) নাজমাহঁতৰ ঘৰত ৰন্ধাৰ বাবে দিনে ২৫ লিটাৰ পানী আৰু খোৱাৰ বাবে ১৭ লিটাৰ পানী খৰচ হয়। ১৫ দিনত তেওঁলোকৰ মুঠ কিমান লিটাৰ পানী খৰচ হয়।

(ঙ) এখন বাগিচাত প্ৰতিদিনে ১২০ লিটাৰকৈ পানী দিলে এসপ্তাহত বাগিচাখনত দিবলৈ কিমান পানী লাগিব?

(চ) দীপুৰ মাকে ২ লিটাৰ ৫০০ মিলিলিটাৰ জোখৰ কেটলি এটাত দীপুক পানী ভৰাবলৈ ক'লে। সি এটা বটলৰ সহায়ত ৫ বটল পানী দি কেটলিটো পূৰ কৰিলে। বটলটোৰ জোখ কিমান?

(ছ) লংছিহঁতৰ ঘৰৰ গাইজনীয়ে পাঁচ দিনত ৭০ লিটাৰ গাখীৰ দিয়ে। গাইজনীয়ে এদিনত কিমান লিটাৰকৈ গাখীৰ দিয়ে?

(জ) বৰষুণ দিয়াৰ সময়ত বৃষ্টিয়ে ৫ লিটাৰৰ বাল্টি এটাৰে ৭ বাল্টি পানী সংগ্ৰহ কৰি ডাঙৰ বাল্টি এটাত জমা কৰিলে। কিন্তু ডাঙৰ বাল্টিটো ভৰ্তি হৈ তাৰ পৰা ৪ লিটাৰ ৫০০ মিলিলিটাৰ পানী উপচি পৰি গ'ল। ডাঙৰ বাল্টিটোত কিমান লিটাৰ বৰষুণৰ পানী জমা থাকিল?

